

V Bruseli 10. 4. 2024
COM(2024) 158 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Druhá správa o fungovaní smernice 2014/53/EÚ o prevádzke rádiových zariadení

1 Úvod

1.1 Smernica o rádiových zariadeniach

Smernicou o rádiových zariadeniach¹ sa zabezpečuje jednotný trh² s rádiovými zariadeniami stanovením základných požiadaviek týkajúcich sa bezpečnosti, zdravia, elektromagnetickej kompatibility a efektívneho využívania rádiového frekvenčného spektra. Smernica poskytuje aj základ pre ďalšie predpisy upravujúce niektoré ďalšie aspekty.

V článku 47 ods. 2 smernice o rádiových zariadeniach sa vyžaduje, aby Európska komisia preskúmala fungovanie smernice a predložila o ňom [správu](#) Európskemu parlamentu a Rade do 12. júna 2018 a potom každých 5 rokov. Touto správou sa plní požiadavka predložiť správu za obdobie do 12. júna 2023.

1.2 Politický kontext

Táto správa sa týka obdobia, v ktorom jednou z priorít stanovených Komisiou v politických usmerneniach na roky 2019 – 2024 bola „Európa pripravená na digitálny vek“. Pokiaľ ide o rádiové zariadenia, dôležitá je skutočnosť, že uvedené usmernenia obsahujú zmienky o internete vecí, spoločných normách pre siete 5G v EÚ, normách pre nové technológie a prísnych normách v oblasti ochrany súkromia, (kybernetickej) bezpečnosti, zabezpečenia a etiky.

Uvedené obdobie poznamenala pandémia COVID-19, ktorá zásadne zvýšila dopyt po vzdialenom prístupe, čo takisto viedlo k rýchlejšiemu zavádzaniu súvisiacich technológií rádiových zariadení a potrebe posilniť kybernetickú bezpečnosť.

V súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ sa každý hospodársky subjekt, ktorý kupuje výrobok zo Spojeného kráľovstva, stáva dovozcom. Okrem toho bol notifikovaným orgánom v Spojenom kráľovstve odňatý štatút notifikovaného orgánu v EÚ a boli odstránené z informačného systému Komisie obsahujúceho notifikované orgány ([databáza NANDO](#)).

Po nezákonnej invázii Ruska na Ukrajinu sa zvýšila informovanosť o úlohe telekomunikačných zariadení v oblasti kybernetickej bezpečnosti a o potrebe posilniť úroveň odolnosti rádiových zariadení na trhu EÚ. Je nutné zdôrazniť význam rádiových zariadení s vysokou presnosťou, ako sú drony alebo výrobky s dvojakým použitím na vojenské i civilné účely (vrátane viacerých bezdrôtových zariadení).

---

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ zo 16. apríla 2014 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania rádiových zariadení na trhu, ktorou sa zrušuje smernica 1999/5/ES.

² Odkazy v tejto správe na „jednotný trh“, „EÚ“ alebo „členské štáty“ by sa mali vždy, keď je to nutné, chápať v spojení s oddielom 2.9 [Modrej príručky na vykonávanie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa výrobkov z roku 2022](#) a oddielom 1.2.2.1 [príručky k smernici o rádiových zariadeniach](#).

2 Legislatívny vývoj

Od roku 2018 bolo prijatých niekoľko právnych predpisov súvisiacich so smernicou o rádiových zariadeniach a ďalšie sa pripravujú.

2.1 Nariadenie (EÚ) 2018/1139: civilné letectvo (palubné zariadenia, drony)

Nariadením (EÚ) 2018/1139³ (nariadenie o zriadení agentúry EASA) bola smernica o rádiových zariadeniach zmenená, konkrétne išlo o zmeny režimu uplatňovaného na uvádzanie leteckých rádiových zariadení na trh.

2.2 Delegované nariadenie (EÚ) 2019/320: prístup k tiesňovým službám zo smartfónov prostredníctvom systému Galileo

Na základe delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/320⁴ sa od 17. marca 2017 základná požiadavka stanovená v článku 3 ods. 3 písm. g) smernice o rádiových zariadeniach začala uplatňovať na smartfóny. Smartfóny pri prístupe k tiesňovým službám musia podporovať technické riešenia na príjem a spracovanie dát WiFi a dát z globálnych navigačných satelitných systémov (GNSS) kompatibilných a interoperabilných prinajmenšom so systémom Galileo, a poskytovať tieto dáta na prenos v prípade tiesňových komunikácií.

Pokiaľ neexistujú harmonizované normy, výrobcovia si musia nechať posúdiť súlad svojich rádiových zariadení so základnými požiadavkami notifikovaným orgánom.

2.3 Nariadenie (EÚ) 2019/1020: dohľad nad trhom a súlad výrobkov

Nariadenie (EÚ) 2019/1020⁵ sa uplatňuje od 16. júla 2021 na výrobky, ktoré podliehajú harmonizačným právnym predpisom EÚ vrátane smernice o rádiových zariadeniach.

2.4 Delegované nariadenie (EÚ) 2022/30: kybernetická bezpečnosť

Komisia 29. októbra 2021 prijala delegované nariadenie (EÚ) 2022/30⁶, podľa ktorého sa základné požiadavky stanovené v článku 3 ods. 3) písm. d), e) a f) smernice o rádiových zariadeniach budú uplatňovať na určité kategórie rádiových zariadení. Komisia vykonala [posúdenie vplyvu](#).

---

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva.

⁴ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/320 z 12. decembra 2018, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ, pokiaľ ide o uplatňovanie základných požiadaviek uvedených v článku 3 ods. 3 písm. g) uvedenej smernice, s cieľom zabezpečiť lokalizáciu volajúceho pri tiesňových komunikáciách z mobilných zariadení.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov.

⁶ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/30 z 29. októbra 2021, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ, pokiaľ ide o uplatňovanie základných požiadaviek uvedených v článku 3 ods. 3 písm. d), e) a f) uvedenej smernice.

Vďaka delegovanému nariadeniu sa konkrétne zvýši odolnosť siete, zlepší ochrana súkromia spotrebiteľov a zníži riziko peňažných podvodov.

Toto delegované nariadenie sa vzťahuje na bezdrôtové zariadenia pripojené na internet, ako sú hračky na rádiové ovládanie, rádiové zariadenia používané v rámci starostlivosti o deti a rádiové nositeľné zariadenia.

Uvedené delegované nariadenie sa začne uplatňovať od 1. augusta 2025. Výrobcovia teda budú mať dost' času na prispôsobenie svojich výrobkov⁷.

Komisia 5. augusta 2022 vydala žiadosť o normalizáciu⁸ adresovanú Európskemu výboru pre normalizáciu (CEN) a Európskemu výboru pre normalizáciu v elektrotechnike (CENELEC), ktorá sa týkala vypracovania príslušných harmonizovaných noriem do 30. júna 2024⁹. Harmonizované normy pomôžu výrobcovi splniť nové požiadavky.

Na delegované nariadenie (EÚ) 2022/30 v širšom meradle nadviaže [akt o kybernetickej odolnosti](#), keďže do rozsahu jeho pôsobnosti budú zahrnuté všetky digitálne výrobky a celý ich životný cyklus.

2.5 Smernica (EÚ) 2022/2380 (smernica o spoločnej nabíjačke)

Bolo vypracované [posúdenie vplyvu](#), v ktorom sa preskúmalo niekoľko možností zavedenia [spoločnej nabíjačky](#). Smernica o rádiových zariadeniach bola zmenená smernicou (EÚ) 2022/2380¹⁰ (smernica o spoločnej nabíjačke), ktorou sa do smernice o rádiových zariadeniach zavádzajú požiadavky na „spoločné riešenie nabíjania“, presnejšie:

- Harmonizovaný nabíjací port bude port USB-C.
- Harmonizácia zabráni tomu, aby rôzni výrobcovia neodôvodnene obmedzovali rýchlosť nabíjania a zaručí rovnakú rýchlosť nabíjania pri použití ľubovoľnej kompatibilnej nabíjačky.
- Spotrebiteľia si budú môcť kúpiť nové elektronické zariadenie bez novej nabíjačky.
- Výrobcovia budú musieť poskytovať dôležité vizuálne a písomné informácie o charakteristikách nabíjania.

---

⁷ Lehota stanovená v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2022/30 bola na základe formálnej žiadosti výborov CEN a CENELEC predĺžená z 1. augusta 2024 na 1. augusta 2025. Pozmeňujúce delegované nariadenie (2023/2444) bolo prijaté a uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

⁸ Vykonávacie rozhodnutie Komisie o žiadosti o normalizáciu zaslanej Európskemu výboru pre normalizáciu a Európskemu výboru pre normalizáciu v elektrotechnike, pokiaľ ide o rádiové zariadenia, na podporu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/30.

⁹ Pôvodná lehota bola stanovená na 30. septembra 2023 a predĺžená do 30. júna 2024 na základe formálnej žiadosti výborov CEN a CENELEC.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2380 z 23. novembra 2022, ktorou sa mení smernica 2014/53/EÚ o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania rádiových zariadení na trhu.

Tieto požiadavky sa budú od roku 2024 uplatňovať na všetky mobilné telefóny, tablety, digitálne fotoaparáty, slúchadlá, slúchadlá s mikrofónom, prenosné reproduktory, ručné konzoly pre videohry, elektronické čítačky, slúchadlá do uší, klávesnice, myši a mobilné navigačné systémy. Od 28. apríla 2026 sa budú vzťahovať aj na laptopy. Rozsah pôsobnosti uvedených požiadaviek sa v budúcnosti môže rozšíriť na ďalšie výrobky.

Smernicu o „spoločnej nabíjačke“ doplnia príslušné požiadavky na externé zdroje napájania, ktoré vyplývajú z preskúmania [vykonávacieho nariadenia o ekodizajne](#). Hlavné predkladané možnosti sú:

- informovať spotrebiteľov označením „spoločných nabíjačiek“ príslušným logom a piktogramom,
- predchádzať tomu, aby sa značkové nabíjačky, ktoré nie sú v súlade s predpismi, predávali spolu s rádiovými zariadeniami,
- znásobiť výhody interoperability rozšírením „spoločných nabíjačiek“ aj na iné zariadenia ako tie, na ktoré sa vzťahuje smernica o rádiových zariadeniach.

Dokončenie preskúmania uvedeného právneho predpisu sa plánuje na rok 2024.

Komisia oznámi, či by sa malo zväziť rozšírenie požiadaviek na oddelený predaj a/alebo povinný oddelený predaj aj na káble.

3 Iné ako legislatívne zmeny

3.1 Notifikované orgány pre smernicu o rádiových zariadeniach

Jedným z hlavných dôsledkov zvyšovania počtu požiadaviek smernice o rádiových zariadeniach je, že notifikujúce orgány musia posudzovať schopnosť notifikovaných orgánov splniť nové základné požiadavky.

Preto sa pristúpilo k úpravám systému NANDO a uvádza sa v ňom, ktoré základné požiadavky môže daný notifikovaný orgán spĺňať.

3.2 Rádiové zariadenia, na ktoré sa nevzťahujú vnútroštátne obmedzenia

Komisia v súlade s článkom 1 ods. 3) rozhodnutia Komisie 2000/299/ES¹¹ v roku 2020 uverejnila zoznam zariadení, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti „[triedy 1](#)“ (t. j. zariadenia, ktoré sa môžu uvádzať na trh a do prevádzky bez obmedzení). Uvedený zoznam sa v súčasnosti aktualizuje, aby sa zohľadnili zmeny právnych predpisov EÚ a vnútroštátnych právnych predpisov o prístupe k rádiovému frekvenčnému spektru.

---

¹¹ Zostáva v platnosti v rámci smernice o rádiových zariadeniach s výnimkou ustanovení rozhodnutia Komisie 2000/299/ES, ktoré sa týkajú „výstražnej značky“.

3.3 Aktualizácia príručky k smernici o rádiových zariadeniach

Príručka k smernici o rádiových zariadeniach je nezáväzný dokument, ktorý pomáha orgánom dohľadu nad trhom, odvetviu a notifikovaným orgánom jednotne vykonávať smernicu o rádiových zariadeniach.

Najnovšia verzia príručky bola vydaná v decembri 2018 a je verejne [prístupná](#). V súčasnosti sa uvažuje o aktualizácii tejto príručky.

4 Harmonizované normy na podporu smernice o rádiových zariadeniach

4.1 Uvádzanie odkazov na normy

Komisia od roku 2018 uverejnila v *Úradnom vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ) odkazy na 72 harmonizovaných noriem. Keď sa normy uverejnené v sérii L Úradného vestníka EÚ používajú správne, poskytujú predpoklad zhody so základnými požiadavkami smernice o rádiových zariadeniach.

Uskutočnilo sa niekoľko diskusií právnej povahy s príslušnými technickými výbormi CEN, CENELEC a Európskym inštitútom pre telekomunikačné normy (ETSI). S cieľom umožniť ďalší rozvoj normalizácie útvary Komisie aktívne vysvetlili ďalej uvedené hlavné témy:

- zavedenie parametrov prijímača s cieľom zvýšiť odolnosť rádiových zariadení a predísť vzniku škodlivého rušenia,
- objektívnosť a overiteľnosť noriem s cieľom predísť poskytnutiu nadmernej voľnosti výrobcovi pri realizácii technických špecifikácií,
- inovácia a konkurencieschopnosť odvetvia skúšobníctva v EÚ,
- tolerancie a neistota merania s cieľom predísť umelým úpravám technických limitov a podporiť väčšiu presnosť merania.

4.2 Žiadosti o normalizáciu

Komisia od roku 2018 prijala dve žiadosti o normalizáciu týkajúce sa vypracovania harmonizovaných noriem na podporu smernice o rádiových zariadeniach.

4.2.1 Prístup k tiesňovým službám zo smartfónov – článok 3 ods. 3 písm. g) smernice o rádiových zariadeniach

Komisia na podporu vykonávania delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/320 prijala žiadosť o normalizáciu¹² adresovanú inštitútu ETSI, ktorý sa rozhodol, že túto žiadosť neprijme.

V záujme zabezpečenia jednotného prístupu a vzhľadom na to, že posudzovanie zhody si vyžiada účasť notifikovaného orgánu, Komisia uverejnila [usmernenia](#) pre notifikované orgány.

---

¹² Vykonávacie rozhodnutie Komisie o žiadosti o normalizáciu adresovanej Európskemu inštitútu pre telekomunikačné normy, pokiaľ ide o mobilné telefóny, na podporu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ a v spojení s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2019/320.

4.2.2 Kybernetická bezpečnosť – článok 3 ods. 3 písm. d), e) a f) smernice o rádiových zariadeniach

Komisia na pomoc výrobcam pri plnení nových požiadaviek na kybernetickú bezpečnosť požiadala výbory CEN a CENELEC o vypracovanie troch harmonizovaných noriem¹³. Výbory CEN a CENELEC v septembri 2022 žiadosť Komisie prijali.

4.3 Harmonizované normy na podporu článku 3 ods. 1 smernice o rádiových zariadeniach

Vykonávanie článku 3 ods. 1¹⁴ smernice o rádiových zariadeniach je podporené len malým počtom harmonizovaných noriem. Dôvod spočíva v tom, že buď európske normalizačné organizácie nenavrhli uvedenie odkazov na ďalšie normy v *Úradnom vestníku EÚ*, alebo tieto normy nevyhoveli právnym požiadavkám na uvedenie odkazu stanoveným v smernici o rádiových zariadeniach. V každom prípade sa však do preukázania súladu s uvedenými požiadavkami nevyžaduje zapojenie notifikovaného orgánu.

5 Činnosť členských štátov

5.1 Správy členských štátov podľa článku 47 ods. 1 smernice o rádiových zariadeniach

Členské štáty predložili správy o vykonávaní smernice o rádiových zariadeniach v rokoch 2021 a 2023 a poukázali v nich na ďalej uvedené záležitosti:

- Väčšina členských štátov informovala o najnovších udalostiach týkajúcich sa smernice o rádiových zariadeniach zainteresované strany a ďalšie orgány.
- Nebol oznámený žiadny problém, pokiaľ ide o medzisektorovú spoluprácu orgánov.
- Niektoré orgány sa podieľajú na činnosti vnútroštátnych a európskych normalizačných orgánov. Medzi ďalšie fóra na spoluprácu v oblasti noriem patrí Výbor pre posudzovanie zhody a pre dozor nad trhom v oblasti telekomunikácií (TCAM), skupina pre administratívnu spoluprácu v oblasti smernice o rádiových zariadeniach (ADCO RED) a Výbor pre normy.
- Pri posudzovaní orgánov posudzovania zhody, ktoré sa usilujú získať status notifikovaného orgánu, sa väčšina členských štátov spolieha na vnútroštátne akreditačné orgány¹⁵. Niektoré členské štáty navrhli, aby sa vytvoril koordinačný mechanizmus aj v rámci Európskej spolupráce pre akreditáciu (EA) a harmonizovalo sa posudzovanie notifikovaných orgánov v celej EÚ tak, že posudzovanie bude možné len prostredníctvom akreditácie.
- Medzi nové riziká a výzvy patrí umelá inteligencia, rekonfigurovateľné rádiové systémy, renovované výrobky, drony, digitálne označovanie, dovoz z krajín mimo EÚ, pravidelná revízia právnych predpisov a noriem, kapacita na vykonávanie skúšok, elektronický obchod a inštalácia výrobkov.

¹³ Vykonávacie rozhodnutie Komisie o žiadosti o normalizáciu adresovanej Európskemu výboru pre normalizáciu a Európskemu výboru pre normalizáciu v elektrotechnike, pokiaľ ide o rádiové zariadenia, na podporu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/53/EÚ a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2022/30.

¹⁴ Požiadavky na bezpečnosť a elektromagnetickú kompatibilitu.

¹⁵ Pozri nariadenie (ES) č. 765/2008.

5.2 Aktuálne informácie o činnosti skupiny pre administratívnu spoluprácu v oblasti smernice o rádiových zariadeniach

Skupina pre administratívnu spoluprácu v oblasti smernice o rádiových zariadeniach (ďalej len „skupina ADCO RED“) od roku 2011 uverejňuje výročné štatistiky dohľadu nad trhom. Počet kontrol sa v roku 2022 zvýšil na 11 491 a miera nesúladu dosiahla približne 60 %. Tento výsledok nepredstavuje celkovú mieru súladu rádiových zariadení na trhu, keďže väčšina orgánov dohľadu nad trhom sa zameriava na kontroly v problematických sektoroch.

V rokoch 2018 až 2022 skupina ADCO RED viedla dve kampane (zariadenia internetu vecí a súkromné mobilné rádiové systémy a 446 výrobkov súkromných mobilných rádiových systémov).

V roku 2021 sa začala zapájať do spoločných akcií financovaných EÚ: JAHARP 2020 [špecifická miera absorpcie (SAR) na pripojených zariadeniach, zariadenia pripojené na internet vecí – v spolupráci s colnými orgánmi a harmonizovaný prístup k posudzovaniu administratívnych požiadaviek na odvetvia výrobkov podľa nariadenia (EÚ) 2019/1020] a JAHARP 2021 (miestna rádiová sieť WLAN 5 GHz a rádiové zariadenia v autách).

Skupina ADCO RED pripravila a uverejnila niekoľko príručiek alebo ďalších zdrojov informácií pre zainteresované strany o viacerých témach vrátane uplatniteľnosti smernice o rádiových zariadeniach na konkrétne výrobky.

Pokiaľ ide o internetový informačný a komunikačný systém pre dohľad nad celoeurópskym trhom (ICSMS), skupina ADCO RED spolupracovala s Komisiou pri príprave zavedenia rozhrania pre smernicu o rádiových zariadeniach.

5.3 Skúšobné zariadenie EÚ

V súlade s postupmi určovania skúšobných zariadení EÚ stanovenými vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2022/1267¹⁶ Komisia [určila](#) Úrad pre reguláciu komunikácií Litovskej republiky za skúšobné zariadenie EÚ pre rádiové zariadenia. Skúšobné zariadenia EÚ sú povinné plniť si povinnosti v rozsahu svojho určenia stanovené v článku 21 nariadenia (EÚ) 2019/1020¹⁷.

6 Vykonávanie a presadzovanie

6.1 Posúdenie rizika

Výrobcovia rádiových zariadení musia pred posúdením zhody vypracovať posúdenie rizika. Konkrétne musia vyhodnotiť riziká a pravdepodobnosť ich výskytu, aby mohli prijať konkrétne

---

¹⁶ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2022/1267 z 20. júla 2022, ktorým sa stanovujú postupy určovania skúšobných zariadení Únie na účely dohľadu nad trhom a overovania súladu výrobkov v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020.

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov.

technické opatrenia na ich zmiernenie. V smernici o rádiových zariadeniach sa nestanovuje žiadna konkrétna metodika posúdenia rizika.

Okrem toho je vyhodnotenie posúdenia rizika vykonaného výrobcami v právomoci členských štátov. Súčasťou koordinačnej činnosti skupiny ADCO RED je teda spoločný prístup orgánov.

6.2 Prístup k tiesňovým službám prostredníctvom nezávislých námorných rádiových zariadení (delegované nariadenie)

Expertná skupina posúdila, ako zabezpečiť vhodné používanie automatického identifikačného systému (AIS) a globálneho námorného núdzového a bezpečnostného systému (GDMSS) pri prístupe autonómnych námorných rádiových zariadení (AMRD) k tiesňovým službám vrátane predchádzania rušeniu iných námorných zariadení.

Dospela k predbežnému záveru, že základnými požiadavkami¹⁸ stanovenými v smernici o rádiových zariadeniach je možné reagovať na povahu tém z nedávno vydaných odporúčaní ITU-R¹⁹. Podrobné špecifikácie možno začleniť do príslušných harmonizovaných noriem.

6.3 Formálna námietka proti norme o meraní špecifickej miery absorpcie (SAR)

Francúzsko v roku 2022 podalo formálnu námietku proti harmonizovanej norme o meraní SAR²⁰. Podľa názoru Francúzska je nutná revízia tejto normy, keďže jej platná verzia umožňuje, aby si výrobca voľne zvolil vzdialenosť merania v rozpätí 0 až 5 mm. Francúzsko sa domnieva, že v norme by mala byť špecifikovaná vzdialenosť merania, pri ktorej sa dosiahne maximálna úroveň. V súčasnej norme je povolené, aby výrobcovia použili vzdialenosť s nižšou úrovňou špecifickej miery absorpcie.

Komisia si vyžiadala technickú správu od výboru CENELEC a podľa záverov tejto správy je úroveň špecifickej miery absorpcie obvykle najvyššia vo vzdialenosti 0 mm. Expertná skupina pre rádiové zariadenia s takýmto prístupom vo všeobecnosti súhlasila. Výbor CENELEC príslušným spôsobom aktualizuje danú normu.

6.4 Rádiové zariadenia vo vozidlách

Komisia upozornila na skutočnosť, že výrobcovia vozidiel musia (v rámci posúdenia rizika) zabezpečiť, aby nedošlo k zmene súladu bezdrôtového zariadenia so smernicou o rádiových zariadeniach po jeho inštalácii do vozidla a uvedení do prevádzky s ďalšími súčasťami rádiového zariadenia.

---

¹⁸ Článok 3 ods. 2 a článok 3 ods. 3 písm. g) smernice o rádiových zariadeniach.

¹⁹ Odporúčanie ITU-R M.2135-0.

²⁰ EN 50 566:2017. Výrobová norma na preukazovanie zhody bezdrôtových komunikačných zariadení so základnými obmedzeniami a medznými hodnotami expozície z hľadiska vystavenia človeka elektromagnetickým poliam vo frekvenčnom pásme od 30 MHz do 6 GHz. Ručné zariadenia a zariadenia upevnené na tele v blízkosti ľudského tela.

6.5 Rušenie meteorologických radarov spôsobené zariadeniami 5 GHz miestnej rádiovkej siete

Rušenie meteorologických radarov zariadeniami 5 GHz miestnej rádiovkej siete (RLAN) predstavuje dlhodobý problém. Je jedným z faktorov, ktoré najviac znepokojujú prevádzkovateľov meteorologických radarov, keďže rušenie môže zhoršiť kvalitu údajov a algoritmus následného spracovania. Vysledovanie zdrojov rušenia je komplikované vzhľadom na ich krátku životnosť.

Komisia požiadala Spoločné výskumné centrum (JRC) o vypracovanie štúdie s cieľom analyzovať tento problém a navrhnúť riešenia. Žiadna z týchto možností však nezaručuje úplné vyriešenie, keďže obe služby majú spoločné frekvenčné pásmo. Okrem toho najlepšie realizovateľné riešenia by si vyžiadali zlepšenie koordinácie medzi vnútroštátnymi orgánmi. Preukázalo sa, že ak sa správne používa, jedným zo spôsobov predchádzania rušeniu je harmonizovaná norma EN 301 893 V2.1.1, ktorou sa zavádza mechanizmus dynamického výberu frekvencie²¹. Neboli zistené žiadne nedostatky, ani pokiaľ ide o nariadenie EÚ o RLAN s frekvenciou 5 GHz²².

6.6 Prístup k tiesňovým službám pri použití technológie VoLTE

V roku 2022 Holandsko poukázalo na problém nedostatočnej interoperability technológie VoLTE²³ pre hlasové hovory. Keď sa smartfón používa v sieti iného operátora (roamingová služba), ktorý vypol siete 2G a 3G, hlasové hovory sa pomerne často nedajú uskutočniť. Zvlášť problematické je to pri prístupe k tiesňovým službám (E112), keďže v ich prípade neexistuje žiadna alternatíva k hlasovému volaniu.

Technické špecifikácie mobilnej siete vyvíja globálne partnerstvo 3GPP, na ktorom sa podieľa aj inštitút ETSI. Inštitút ETSI predložil správu, v ktorej dospel k záveru, že príčina problému spočíva najmä v chýbajúcich obchodných dohodách medzi prevádzkovateľmi sietí, čo následne bráni plnej funkčnosti služby VoLTE.

Predbežný záver Komisie je, že smernica o rádiových zariadeniach nie je vhodným nástrojom na riešenie tohto problému, keďže neumožňuje ukladať povinnosti prevádzkovateľom sietí.

6.7 Elektronické označovanie (eLabelling)

Odvetvie navrhlo zavádzať požadované označenia a informácie v digitálnej podobe. Cieľom tohto návrhu je zvýšiť konkurencieschopnosť vďaka tomu, že nebude potrebné poskytovať vytlačené informácie. Tento postup by bol v súlade aj s ekologickým prístupom EÚ.

Niekoľko členských štátov vyjadrilo obavy zo sťaženia výkonu dohľadu nad trhom, keďže prístup k informáciám v digitálnej podobe by bol komplikovanejší. Podľa názoru týchto členských štátov by toto opatrenie mohlo byť náročné pre niektoré hospodárske subjekty, napríklad pre distribútorov.

---

²¹ Dynamický výber frekvencie je technický prvok, ktorý automaticky presúva prenos na inú frekvenciu, ak sa zistí, že kanál je obsadený.

²² Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2022/2307.

²³ Voice over LTE (Long-Term Evolution). Túto technológiu používajú mobilné siete štvrtej generácie (4G) pri poskytovaní hlasovej služby.

6.8 Renovované, repasované a opravené výrobky

Renovácia, repasovanie a opravy predstavujú rýchlo rastúci trh, a to najmä v oblasti smartfónov. Prispievajú k obehovému hospodárstvu, keďže predlžujú životnosť výrobkov.

Pokiaľ ide o smernicu o rádiových zariadeniach, prevádzkovatelia, ktorí robia zmeny vo výrobkoch, sa právne kvalifikujú (podľa Modrej príručky) ako výrobcovia, pokiaľ podstatne zmenia zariadenie takým spôsobom, že to môže ovplyvniť jeho súlad so základnými požiadavkami. Je potrebné nájsť spôsob, ako zosúladiť požiadavky na obehové hospodárstvo s požiadavkami na ochranu spotrebiteľov a verejného majetku stanovenými v smernici o rádiových zariadeniach.

7 Aktuálne informácie o činnosti združenia REDCA

Združenie pre súlad so smernicou o rádiových zariadeniach (ďalej len „[REDCA](#)“) je združenie notifikovaných orgánov, ktoré posudzujú zhodu podľa smernice o rádiových zariadeniach.

V roku 2018 sa v rámci REDCA diskutovalo o technológii 5G, špecifickej miere absorpcie a posudzovaní rizika. V systéme CIRCABC bola vytvorená databáza zamietnutých certifikátov notifikovaných orgánov pre smernicu o rádiových zariadeniach (RED NB refused certificate database). Okrem toho sa diskutovalo o technických usmerneniach (TGN)²⁴ týkajúcich sa posudzovania rizika a bola uverejnená ich nová verzia.

V roku 2019 sa v združení REDCA diskutovalo o identifikácii falošných skúšobných protokolov. Diskusia o aktívnej anténe vyústila do revízie príslušných technických usmernení. V združení REDCA sa uskutočnila predbežná diskusia o kybernetickej bezpečnosti.

V roku 2020 boli zrevidované pravidlá REDCA týkajúce sa hlasovania o technických usmerneniach, a to tak, že v súčasnosti môžu hlasovať len notifikované orgány pre smernicu o rádiových zariadeniach. Boli predložené ďalšie aktuálne informácie o kybernetickej bezpečnosti ako všeobecnej téme a uskutočnili sa ďalšie diskusie o aktívnej anténe 5G.

V roku 2021 sa ďalej diskutovalo o rádiových zariadeniach vo vozidlách. Okrem toho združenie REDCA zorganizovalo rad webinárov na tému E112/Galileo.

V roku 2022 boli na základe pripomienok z registra transparentnosti aktualizované pravidlá združenia REDCA. Uskutočnili sa diskusie o toleranciách a neistotách meraní v normách.

V prvom polroku 2023 združenie REDCA spolu s výbormi CEN/CENELEC zorganizovalo seminár venovaný žiadosti o normalizáciu, pokiaľ ide o delegované nariadenie o kybernetickej bezpečnosti.

---

²⁴ Cieľom technických usmernení je vysvetliť nejasnosti týkajúce sa smernice o rádiových zariadeniach a/alebo príručky k nej podľa výkladu združenia REDCA.

8 Témy správy požadované v článku 47 ods. 2 smernice o rádiových zariadeniach

V článku 47 ods. 2 smernice o rádiových zariadeniach sa vyžaduje, aby Komisia predkladala Európskemu parlamentu a Rade správy o 6 špecifických cieľoch. Podkladové informácie k týmto témam Komisia získala v prieskume medzi členmi expertnej skupiny Komisie pre rádiové zariadenia.

8.1 Cieľ 1. Súdržný systém na úrovni EÚ pre všetky rádiové zariadenia

Respondenti prieskumu poukázali na tieto problémy:

- výzvu predstavuje zabezpečenie súladu s mnohými ďalšími príslušnými právnymi predpismi;
- keďže regulácia prístupu k frekvenčnému rádiovému spektru v EÚ nie je plne harmonizovaná, dochádza k fragmentácii trhu;
- mali by sa odstrániť zostávajúce rozdiely medzi členskými štátmi;
- základné požiadavky stanovené v článku 3 ods. 3 smernice o rádiových zariadeniach sa netýkajú rušenia a elektromagnetickej odolnosti, a preto by sa mali upraviť na inom mieste;
- smernica o rádiových zariadeniach by sa mala transformovať na nariadenie.

8.2 Cieľ 2. Zbližovanie telekomunikačného sektora, audiovizuálneho sektora a sektora informačných technológií

Respondenti prieskumu považovali rastúci počet bezdrôtovo pripojených výrobkov a rozširujúci sa korpus súvisiacich právnych predpisov za prekážku pri uplatňovaní smernice o rádiových zariadeniach. Jedným z návrhov bolo zlúčenie smernice o rádiových zariadeniach, smernice o elektromagnetickej kompatibilite a smernice o nízkom napätí. Bol predložený návrh, aby sa stanovili požiadavky a harmonizované normy pre kombinácie rádiových a iných ako rádiových elektrických výrobkov. Zaznela tiež výzva na aktívnejšie usmerňovanie v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

8.3 Cieľ 3. Harmonizácia regulačných opatrení na medzinárodnej úrovni

Respondenti prieskumu poukázali na tieto problémy:

- mimoriadne dôležitý je súlad medzi jednotlivými právnymi predpismi;
- je nutné zvážiť, ako sa do sektora smernice o rádiových zariadeniach začlení obehové hospodárstvo (napríklad renovované výrobky);
- z medzinárodného hľadiska sa za dôležité považujú normy; musí sa zrýchliť uvádzanie odkazov na ne v úradnom vestníku; po tom, ako Komisia v záujme zvýšenia právnej istoty sprísnila pravidlá uvádzania odkazov na normy v úradnom vestníku, niektoré medzinárodné normy už nie je možné považovať za harmonizované;
- mala by sa preštudovať problematika elektronického označovania CE a digitálnej dokumentácie;
- mali by sa viac harmonizovať opatrenia dohľadu nad trhom a presadzovanie;

- predpokladá sa, že harmonizácia požiadaviek na rádiové zariadenia medzi EÚ a Severnou Amerikou má veľký potenciál;
- je dôležitá medzinárodná spolupráca v oblasti dohľadu nad trhom a akreditácie.

8.4 Cieľ 4. Vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa

Respondenti prieskumu poukázali na niekoľko problémov.

- sebahodnotenie na základe harmonizovaných noriem vytvára dynamický rámec, ktorý sa sám prispôsobuje; súlad však príliš závisí od poctivosti výrobcov, čo vedie k jeho nízkej úrovni. Súlad by pomohol zvýšiť register, v ktorom by výrobky mohli zaregistrovať výlučne notifikované orgány;
- uplatňovanie ochranného postupu nie je jednoduché (konkrétne v prípade, že je rozhodnutie napadnuté na súde);
- hodnoty špecifickej miery absorpcie by mali v záujme informovania zákazníkov byť vytlačené na obale.

8.5 Cieľ 5. Prenosné rádiové zariadenie vzájomne spolupracuje s príslušenstvom, najmä so spoločnými nabíjačkami

Respondenti prieskumu uvítali prijatie smernice o spoločnej nabíjačke a uviedli, že:

- smernicu o spoločnej nabíjačke bude potrebné v budúcnosti aktualizovať s cieľom zohľadniť technický a právny vývoj a upraviť ďalšie aspekty;
- pri vypracúvaní ďalších pravidiel týkajúcich sa spoločných nabíjačiek je potrebné zohľadniť zníženie množstva odpadu z elektrických a elektronických zariadení a predĺženie platnosti smernice o ekodizajne;
- návody k výrobkom by mali obsahovať informácie o spolupráci s príslušenstvom.

8.6 Cieľ 6. Zobrazenie požadovaných informácií na neodlučiteľnej obrazovke

Väčšina respondentov vidí výhody [najmä pokiaľ ide o zníženie (papierového) odpadu], ale uvedomuje si výzvy, ktoré by to predstavovalo pre orgány dohľadu nad trhom, colnú kontrolu a konečných používateľov. Respondenti poukázali na komplikácie (napr. výrobky musia mať aspoň čiastočne nabitú batériu, je nutné otvoriť obal a odstrániť ochrannú fóliu z obrazovky a informácie sa nesmú dať zmeniť). Preto požadovali, aby sa aj tieto aspekty regulovali.

Niektorí respondenti poukázali na možné riešenia, napríklad poskytnutie QR kódu alebo umiestnenie označenia CE na obale.

9 Záver

Smernica o rádiových zariadeniach sa uplatňuje už dlhšie ako 8 rokov. Počas tohto obdobia ňou boli zabezpečené rovnaké podmienky pre sektor rádiových zariadení a ochrana zdravia používateľov, ako aj ochrana rádiového frekvenčného spektra v záujme predchádzania vzniku škodlivého rušenia.

Smernica bola koncipovaná neutrálne, čo umožňuje jej prispôsobovanie novým rizikám a technologickému vývoju prostredníctvom dvoch mechanizmov. Po prvé sa priebežne aktualizujú harmonizované normy s cieľom zohľadniť najmodernejšie a nové telekomunikačné technológie. Po druhé sa prijímaním delegovaných aktov podľa smernice o rádiových zariadeniach reaguje na potreby týkajúce sa prístupu k tiesňovým službám a ochrany kybernetickej bezpečnosti.